

викладачів професійної освіти через комплексне міжпредметне вивчення питань охорони праці у дисциплінах професійного спрямування.

Список використаної літератури

1. Абільтарова Е. Модель професійної підготовки інженерів-педагогів у галузі охорони праці з використанням комп'ютерних технологій навчання / Е. Абільтарова // Наукові записки ТНПУ ім. В. Гнатюка. Сер. Педагогіка / редкол.: М. Вашуленко, А. Вихрущ, Л. Вознюк та ін. – Тернопіль, 2009. – № 3 : Спецвипуск. – С. 229–234.
2. Апостолюк С. Охорона праці в деревообробній промисловості/ Посібник. – Харків: Форт. 2003. – 488с.
3. Кобилянський О. Компетентнісний підхід до вивчення дисциплін циклу безпеки життєдіяльності у вищих навчальних закладах /Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки 7, 2013.С. 42–47.
4. Тимошук О.С. Зміст навчання охорони праці майбутніх вчителів технологій // Розвиток сучасної освіти і науки: Результати, проблеми, перспективи: Тези міжнародної науково-практичної конференції (Дрогобич, 25 квітня 2014 року). – Дрогобич: ДДПУ імені І. Франка, 2014. – С.138–139.
5. НПАОП 20.0-1.02-05 Правила охорони праці в деревообробній промисловості
6. <http://www.social.org.ua>. Фонд соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України.

РИЗИК У НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ ТЕХНОГЕННОГО ХАРАКТЕРУ

*Вовк К. В.
м. Полтава*

Анотація. У даній статті розглядається проблема ризику у надзвичайних ситуаціях техногенного характеру. Розповідається як уникати подібних надзвичайних ситуацій.

Ключові слова: ризик, безпека, небезпека, контроль, об'єкт, середовище, техногенний вплив, небезпечні речовини.

Небезпечні техногенні явища є техногенними причинами надзвичайних ситуацій. Моніторинг об'єктів необхідний для управління техногенним ризиком, що існує для визначення технічного стану об'єктів, а також для з'ясування їх стійкості до впливу негативних чинників різних небезпечних явищ. Моніторинг – постійний збір інформації, спостереження і контроль за об'єктом, що включає процедури аналізу ризику, викидів шкідливих речовин, стану навколишнього середовища на прилеглих до об'єкту територіях. Розглянута вище система дозволяє вирішити значну частину завдань моніторингу техногенних впливів, які стосуються спостереження, оцінки та прогнозу техногенних впливів при безаварійних умовах роботи небезпечних об'єктів.

До таких завдань належать:

- спостереження за початками і факторами техногенного впливу на середовище і станом цього ж середовища.

- прогнозування техногенних впливів, стану довкілля та характеристика цих прогнозних даних.

- оцінка різних рівнів фізичних полів, таких як: радіаційного, акустичного, теплового та інші.

Метою техногенної безпеки є недопущення помилок та техногенних аварій за рахунок створення безпечних для людини і навколишнього середовища. Однак все

одно повністю уникнути промислових аварій і катастроф не вдається. Тому діяльність у галузі забезпечення техногенної безпеки будується на визнанні можливості виникнення аварійних ситуацій з об'єктами техніки і життя заходів щодо недопущення їх розвитку в аварію або зниження збитків від них.

Підвищення безпеки населення від впливу негативних факторів, пов'язаних з аваріями технічних об'єктів, здійснюється на етапах їх розробки та експлуатації. Далі представлена формула для ризику при експлуатації об'єктів та надано визначення кожного значення з неї:

$$M(W, \Delta t) = \alpha(\Delta t) \cdot W$$

Також можна представити способи зниження частоти аварій, які розділені на такі групи:

- зниження частоти λ_{IC} ініціюючих подій для аварій: небезпечних природних (землетруси, урагани та ін.), Техногенних (аварійні ситуації) і соціальних (нападу, несанкціоновані дії, терористичні акти) явищ;
- зниження рівнів U діючих на об'єкт навантажень;
- підвищення стійкості U_{Kp} критично важливих для безпеки вузлів об'єкта;
- зниження ймовірності q_{ab} переростання аварійних ситуацій в аварію.

Список використаної літератури

1. Толлок А.О. Безпека життєдіяльності: Навч. посібник/ А.О. Толлок, О.А. Крюковська – Київ, 2011. – 215 с.
2. Зеркалов Д.В. Безпека життєдіяльності. Навч. посіб. / Д.В. Зеркалов – К.: Основа, 2016.

ПРОМИСЛОВІ АВАРІЇ, КАТАСТРОФИ ТА ЇХ НАСЛІДКИ

*Джупій М.С.
м. Полтава*

***Анотація.** У статті подано поняття промислової аварії, їх види, описані їх наслідки. Поданий короткий аналіз аварії на Чорнобильській АЕС у контексті промислових аварій.*

***Ключові слова:** промислова аварія, катастрофа, Чорнобильська АЕС.*

Аварія – небезпечна подія техногенного характеру, яка спричинила загибель людей чи створює на об'єкті або території загрозу життю та здоров'ю людей і призводить до руйнування будівель, споруд, обладнання і транспортних засобів, порушення виробничого або транспортного процесу чи завдає шкоди довкіллю. (Закон України «Про аварійно-рятувальні служби». Стаття № 1)

Аварії (катастрофи) поділяють на дві категорії:

Перша категорія – аварії, які призвели до повної або часткової зупинки виробництва з великими матеріальними збитками і загибеллю людей, аварії з можливим викидом у навколишнє середовище радіоактивних або сильнодіючих отруйних речовин, розповсюдженням цих речовин за межі території промислового підприємства і виникненням загрози для здоров'я і життя людей.

Друга категорія – аварії, внаслідок яких сталися руйнування або пошкодження окремих виробничих споруд з можливою загибеллю виробничого персоналу, викидом сильнодіючих отруйних речовин і розповсюдженням цих речовин у межах території промислового підприємства.

Згідно з розмірами та заподіяною шкодою розрізняють легкі, середні, важкі та